Після конфіскати — другий наклад.

Ч. 282 (10.665). Львів, четвер 17. грудня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—1 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·50 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунія 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 СОТ.

## Централізація торговлі.

**Обєднання двох Комісаріятів СРСР.**

З кінцем листопада ц. р. наступило в СРСР злиття Народнього Комісаріяту для закордонної торговлі з Народнім Комісаріятом для внутрішньої торговлі. Сталося це на основі рішення Всесоюзного Центрального Виконавчого Комітету і рішення Союзної Ради Народніх Комісарів. Між мотивами тої постанови є між иншим слідуюче: „Розвиток народнього господарства, зріст внутрішньої торговлі та торговельних відносин Союзу РСР з чужими державами і закріплення монополю на закордонну торговлю зробили обєднання обидвох комісаріятів необхідним".

Пишучи про завдання нового обєднаного Комісаріяту „Економическая Жизнь", орган „Ради праці та оборони СРСР" (СТО) намічує йому таке завдання: „Його завданням буде перш за все вироблення єдиного пляну на товарооборот, до якого ввійде не тільки товарообмін між селом і містом, але й товарообмін між СРСР і світовим ринком. Такий плян, вироблений на основі розрахунку (учота) розмірів виробництва і сільського господарства, повинен обєднати інтереси розвитку закор. і внутрішньої торговлі. Дотепер йшло багато часу та енергії на те, щоби узгіднювати експортно-імпортні пляни з плянами внутрішньої торговлі".

Від тепер очевидно, того не буде, бо і внутрішня і закордонна торговля буде скупчена в одних руках. Московська „Правда" подає деякі цифри з того поля, пишучи про обєднання названих комісаріятів. Отже в останньому році закордонний товарооборот СРСР виносив два міліярди карбованців, а внутрішній товарооборот дійшов до цифри 26 міліярдів карбованців. З цього бачимо, що товарооборот із закордоном є дуже малий. Та це пояснює „Правда" надто малим експортом. СРСР може експортувати перш за все продукти сільського господарства, а „сільсько-господарська продукція" реалізується дуже пиняво завдяки надмірного роздроблення заготовки поодинокими селянами-продуцентами".

Внутрішній товарооборот виносив у першому році неп-а 1922-23 ледви 9 міліярдів, а перед неп-ом ще менше. З того видно, що за останні два роки він сильно піднявся, хоч теж не стоїть на висоті потреб. З наведених цифр видно, яка це великанська машина той новий комісаріят, що обєднав дві загально-союзні установи державного монополю. Чи поконає один комісаріят усі трудноші та чи опанує положення у нутрі та на зовні не покаже щойно недалека будучина.

На чолі Наркомату закордонної торговлі стояв, як відомо, Красін. Він, очевидячки, втратив своє становище з хвилиною обєднання обох комісаріятів. На чолі нового обєднаного комісаріяту став А. Цюрупа. Красін на свому становищі виявив був незвичайно багато зручности та відпорности, чи докаже цього Цюрупа — невідомо.

Злиття обидвох названих комісаріятів відбувається не тільки у центрі СРСР, але й по союзних республиках, отже і на Україні. Само обєднування відбувається ступнево згідно з вказівками з Москви.

**В. М.**

# Проти самозванства.

**Комунікат Українського Національно-Демократичного Обєднання.**

*Львів, 14. XII. 1925*

**Президія Українського Національно-Демократичного Обєднання:**

*Д-р Дмитро Левицький*, голова.

*...свич*, секретар.

## Преса.

**Вл. Ґрабський і мідяне чоло пепеесів.**

Львівський соціялістичний „Дзенік Людови" пише:

Міністр скарбу Здзеховский подав у своїй соймовій промові, що обіймаючи міністерство застав стан виданого більону, себто дрібної монети без ніякого покриття, у висоті 410 міліонів золотих.

Сойм уповажнив уряд п. Грабского до видачі більону в сумі 12 зол. на голову населення. Якщо прийняти число населення в Польщі на 30 міліонів — то сума виданого більону не сміла перевисшати 360 міліонів зол. Тимчасом уряд збільшив ту суму на 50 мил. зол. Таке збільшення є недопустиме і міністр, що дозволяє собі на таку самоволю, яка підкопує довіря до держави, повинен бути потягнений до відповідальности.

Що ж тепер показується, що оптимізм п. Вл. Грабского полягав на брехні. Ординарно ошукував суспільність і тих, що йому вірили й допустився тяжкого злочину супроти держави, до якої підривав довіря. — Бо ніхто не може мати довіря до уряду й держави, які опирають свою фінансову політику на брехні.

Дорукування банкнотів без контролі і дозволу законодатних тіл є тяжким злочином, що не може бути непокараним. Голос у цій справі має сойм.

Все те дуже гарно написано. Але як далеко відбігають отсі вигуки пепеесів від їх власних діл! Адже ніхто инший, тільки посли з ППС. були увесь час найвірнійшими слугами тогож Вл. Ґрабского, аджеж вони постійно з повним самовідреченням боронили, як тепер заявляють, його злочинної фінансової політики, що довела цілу господарську структуру держави над беріг пропасти... Инша річ, що за свою горячу піддержку уряду В. Ґрабского в усіх скрутних для нього хвилях менери пепеесів добували для себе ріжні користи, між иншим грошеву допомогу на санацію „Людового Банку", про що ми нераз писали. Отже пощо тепер грозити судом Ґрабскому, коли той суд повинен би розтягнутися також на тих соціялістичних менерів, що мали з Грабским за ввесь час його правління ріжні „зделки", що були найпевнійшою підпорою його геніяльних фінансових плянів? Але відомо, що у пепеесів мідяне чоло.

## Польща під контролею.

**„Таймс" про польські фінанси і закордонну позичку.**

У статті англійського „Таймса" з дня 14-го, присвяченій теперішньому станові польських фінансів находимо дуже цінні інформації та признання. А саме довідуємось, що резерва золота покриває тільки 18 проц. банкнотів пущених у світ, хоча законне мінімум покриття золотом є 30 проц. Резерва девіз, яка з початком цього року доходила до 254 міліонів, нині стопилася зовсім. „Таймс" признає, що реформу валюти в Польщі переведено без помочі чужини, але задля недостачі досвіду уряд зробив основні помилки, головно в кредитовій політиці. Розділ кредитів не був переведений пропорціонально до підстави валюти, тому ціни підскочили, а торговельний біланс погіршився. Ці фінансові помилки захитали загальним станом фінансів і навіть польські банки мусіли платити в Англії фунтами, а не золотими.

„Кріза є важка — каже „Таймс", поміч чужини є необхідна, але... до цього треба засобів контролі чужини". Добалакались. Чи не краще було ранійше доглупатись до такої простої справи, що люде, які не мають досвіду в такій „делікатній матерії" як гроші, не повинні би робити експериментів коштом руїни десятків тисяч громадян, а повинні були подбати про чужинного фахового „контрольора".

Red. czas. „Dilo" Pr. 924-25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny jak Trybunał prasowy we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratory Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 278 (10.661) z dnia 12. grudnia 1925 r. pod tytułem: „Na prawosławnom fronti" a) między słowami [illegible] a słowami [illegible]; Pism czterech, b) między słowami: je naliä a słowami: Ale b. wiruf zawiera znamiona ad a) zbrodni z § 65 a) ustawy karnej ad b) występku z § 305 ustawy karnej [illegible] dokonaną w dniu 11. grudnia 1925 roku [illegible] konfiskatę [illegible] przy umieszczenie całego nakładu i wydanie w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w [illegible] ust. druk. z 17. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. [illegible] ex 1863 [illegible] zamienne za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. o. Lwów dnia 12. grudnia 1925 r.

Hawel.

## По широкому світі.

**Фінансове становище Франції** знову захиталось внаслідок великого спадку франка, — найнизшого курсу, який був до цього часу. Становище міністра фінансів Люшера, а тим самим кабінету Бріяна, знову непевне. Соціялісти домагаються накладення маєткової данини на населення.

**Безробіття в Німеччині**, яке зростає невпинно, внаслідок банкротств ріжних підприємств, дає підставу урядові до побоювань, щоби поодинокі вуличні демонстрації не стали товчком до загального бунту.

**Уряд Зєдинених Держав** узяв офіціяльну участь у богослуженні відправленім епископом Манінґом у Ню-Йорськім соборі, з нагоди підписання льокарнських договорів. Представниками чужинних держав були на святі консулі. Вперше вивішено німецький прапор. Епископ прочитав перед 4000 збором окремий лист президента Куліджа про потребу згоди між народами.

**Грузія**, через посередництво свого міжнародного комітету, передала Лізі Націй меморіял, з домаганням, щоби на випадок вступу СРСР. до Ліги Націй, Союз признав усі міжнародні договори, себто й умову щодо незалежности Грузії з р. 1920.

**Грецько-болгарський конфлікт** остаточно поладнаний Лігою Націй. Греція згодилась заплатити Болгарії відшкодування 10 міл. левів, одержавши заяву від Ліги, що вона зайняла болгарську територію не зі злої волі, а внаслідок фальшивих алярмуючих інформацій.

**Японія** почала інтервенцію в китайській війні, окруживши Мукден. Таким робом воюючі китайські генерали розділені. Ці заходи мають на меті охоронити від війни японських громадян. Японський генеральний штаб заявив, що китайські війська не можуть нарушувати залізничого південно-манджурського шляху без його дозволу.

# Тріюмф Ст. Ґрабского.

*Львів, 16. грудня 1925.*

Ст. Грабский є ідеольогом сучасної Польщі, є її передовим і послідовним будівничим. Його ідеольоґія й будівництво змірають до перетворення Польщі в її теперішних границях і національному складі в суто національну польську державу. Всі инші народи і їх культуру зводить він до ролі погною якраз для тієї держави польського народу. Ст. Грабский без сумніву є сильною індивідуальністю, яка зуміла фактично підчинити своїй ідеольоґії і своюму змаганню ідеольоґічні квазі-програми всіх польських політичних партій до пепесівців включно.

Першим його тріюмфом був ризький трактат та льоґічний його наслідок: рішення Ради Амбасадорів. Під кличем „спільної границі" з Росією польська народова демократія в формуловці свого головного ідеольога поставила змагання

Ця програма ендеції („спільна границя") тісно покривалася зі змаганням пепесівців до „мира порозуміння". В основі свого змагання ендеція й пепесівці зовсім не розходилися. П. П. С. відріжнювалася від народової демократії виключно тільки фразеольоґією. Її симпатія — якщо можна так висловитися — до незалежницьких змагань України замикалася висловами платонічно-нешкідливих побажань, як напр. побажання успіхів колись для боротьби Трансвалю, а опісля напр. Ірляндії, Індії, чи иншої заокеанської країни. Тільки на бенкетах ППС. погрожувала царатові й ідентифікованим з ним большовикам та не жаліла далекойдучих моральних зобовязань, розуміється — в найзагальнійшій формі з одним маленьким застереженням: підождіть на тріюмф польської демократії! Але в соймових промовах і партійній пресі ППС. висловлювалася дуже здержливо, а в рішаючих хвилях — коли не німіла, то підготовляла тріюмф ідеольоґії Ст. Грабского. Бож ендецьке гасло „спільної границі" з Росією і пепесівський клич „мира порозуміння" з Росією є нічим иншим, тільки гаслом поділу України й Білоруси.

Завдяки навстрічній згідливости російських комуністів оба ті ідентичні гасла здійснено в рижськім трактаті. Одержавши таким чином границю на сході, польські політичні ідеольоги приступили до здійснення другої частини програми.

„Спільна границя" Польщі й Росії можлива тільки тоді, коли ті українські й білоруські простори, які перетяв рижський трактат, будуть з одного боку спольонізовані, з другого зрусифіковані. В тому напрямку Ст. Грабский за допомогою всіх польських партій розвиває незвичайно живу діяльність, теоретичну й практичну. Як редактор „Слов-а Польск-ого" з одного боку витягає руки до більшовиків, намовляючи їх приноровити свою національну політику до польської і довершити діла царату, себ-то змести з лиця землі українську й білоруську націю, а з другого боку проповідує, що ніякої окремої українсько чи білорусько національної культури нема, а є тільки племінні культури (Ґуцулів, Бойків, Лемків, Подолян, Поліщуків), які повинні бути тільки складовими колірами в єдиній гармонійній польській культурі.

Поруч з теоретичним проповідництвом розвивається практична діяльність ендеції і обєднаних під її патронатом в „організаціях народових" всіх польських партій на „кресах". Варшава поквапно виповнює домагання „кресових" лицарів. Рівнобіжно з походом польських військ на схід, а тим більше після заключення мира в Ризі, переводиться новий адміністраційний поділ „кресів" з метою якнайскорше здійснити польонізаційні пляни. Отже створюється воєвідства в той спосіб, щоби піднести відсоток польського населення, чи то додаючи українській національній території простори з польським населенням (львівське воєвідство), чи то відрізуючи від звязку з українською національною областю такі відвічні українські землі, як Холмщина й Підляша.

* * *

Коли вже — на думку тріюмфатора Грабского — українське населення лежало спершу економічно підірване, а опісля позалене, прийшов наступ на українську школу і церкву, як греко-католицьку, так і православну. А всюди ініціятором тієї руїнницької політики у відношенні до українського народу був і є п. Ст. Грабский. Від підготовки рижського трактату через адміністраційний поділ української національної території,

до відомих законів про шкільництво, „права" української мови в уряді, суді, неістнуючому самоврядуванні й нотаріяті, до конкордату й „автокефалії" та жидівсько польської угоди, зверненої проти Українців, — всюди сущий, всюди причасний, незаступний і єдино-компетентний Станислав Грабский. Як тріюмфатор, „mocny człowiek" вимаґінуваний і вичутий Пшиошевским, ступає він гордо й самопевно, задивлений з таксамо вимаґіновану суцільно-польську, національну державу від Поморя і Шлеська до Поліся і Збруча, від Вильна до... Снятина.

Свій тріюмф завершив п. Стан. Ґрабскі в теперішнім моменті декларацією д-ра Романа Смаль-Стоцького, декларацією, яка з одного боку має бути завершенням його політичної діяльности на „українськім полі", а з другого боку доповненням акції Даниловича і Ко.

М. Ч

Щоби не стидатися перед знайомими, закупи чим скорійше акції
Земельного Банку Гіпотечного.
одна акція 26 зол.

## Польське горожанство.

**Справа польської державної приналежности у східних воєвідствах.**

У найблизших днях появиться розпорядок міністра внутрішніх справ, що торкається неупраздільненого досі горожанства мешканців у т. зв. східних воєвідствах, розуміється — не-польської національности. Згідно з цим розпорядком заведуть спеціяльні комісії, куди ввійдуть представники міського населення, членів маґістрату чи міських рад, які будуть переводити список усіх мешканців даної місцевости. Усіх мешканців поділять на три катеґорії: 1) Безсумнівних громадян польської держави, 2) Тих, що мають папері на доказ свого громадянства, а яких до цього часу такими громадянами держава не вважала, 3) Тих, які не мають потрібних документів.

Приналежні до першої та другої катеґорії можуть на бажання одержати посвідку свого громадянства без перепон, а ті, що належатимуть до третьої катеґорії, будуть записані старостинськими урядами, щоби перевірити їх державну приналежність. Воєводи східних земель одержали вже з міністерства обіжник, щоби розпочати підготовчу працю у згаданім напрямі.

**Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!!**

М. ВОЗНЯК.

## Памяти великого будівничого Новітньої України.

(Продовження.)

В „Книгах" дав Костомарів на взірок революційних писань Поляка Міцкевича, Француза Ламене й Італійця Ґверацї в побожній християнській формі доволі оригінальний твір, де на тлі біблійної, всесвітньої й української історії розвинув свою дуже сильну революційну концепцію, вливши в неї стільки революційного запалу, що „Книги" мусіли б були зробити своє величезне враження на Україні, коли б були дісталися в руки Українців. На перешкоді цьому стала катастрофа, що стрінула братчиків.

На львівськім ґрунті зродилася думка, що заперечувала Костомарову авторства „Книг битія". Згадане вже число київської „України", присвячене Костомарову, починається статтею акад. М. Грушевського п. з. „Костомаров й Новітня Україна", де автор виписками з писань Костомарова з 1850 до 1870 рр. доказує, наскільки Костомаров, не вважаючи на натиски офіціяльного режиму, державної культури і казьонної науки, що часом збивали його на утерті стежки і шаблонні історичні форми, в головнім вірно служив провідним ідеям, виложеним в його молодечім творі. Словом, не вважаючи на всі тортури, перенесені в жандармськім застінку за цей твір, Костомаров і далі, тільки під иншими, більш обережними і відповідальними формами, проводив властиво ті самі ідеї революційного протесту і аґітації, спеціяльно в приложенню до України, Великоруси і Польщі, котрі різко і безцеремонно, в рисах більш схематичних і грубих начеркнув в своїх „Книгах битія".

Після статті акад. М. Грушевського питання Костомарового авторства „Книг битія" порішене в користь Костомарова раз на завсіди. Немалою заслугою стає для Костомарова по його смерти це авторство, до котрого він само зрозуміло не хотів признатися в часі жандармських допитів, якими жандарми замучували Костомарова, доводили його до непочитальности й божевілля. Правда, прикро відбивають зізнання Костомарова від зізнань напр. Шевченка й Гулака, але коли вдуматися в його різне становище від їх обох і взяти під увагу вершок щастя, з якого зіпхано його в бездонню горя, чи можемо дивуватися цьому?

Костомарова арештовано ніччю перед днем, коли мав відбутися його шлюб із дівчиною, любов до котрої не згасла в його серці до кінця його життя. І пізніші події показали, що вона й гідна була такої виїмкової любови. Хтож була ця вибрана Костомарова? Алина Крагельська. Не Українка й не Московка, а вихована в російській школі, де й пізнав її Микола, донька дідички Польки, справжньої доньки Речі Посполитої. Це треба згадати тому, що в звязку з походженням Костомарова та його долею, викликаною належанням до Братства, мати Алини спричинила безліч терпінь не тільки Костомарову, але й власній донці, молоденькій дівчинці, котрій минуло всього шістьнадцять років, коли мала стати під вінець із Миколою.

На весіллі Костомарова мав дружбувати Шевченко, але по дорозі його також арештовано. Склалося так, що припадково зустрілися з арештованим Шевченком стара Костомариха та мати й донька Крагельські, що їхали до Петербурга, куди повезли Костомарова. Шевченко глибоко перейнявся горем матерів і дівчини. Байдужий про своє завтра з огляду на свою бурлацьку самітність, Шевченко всіма зазначити своє співчування своєму побратимові, кажучи: „Миколи мені жаль, бо в його є мати й дружинонька й він нічим не винен, хіба тим, що зо мною побратався. Простиж мене, матінко, й не кляни!" Відгомін цього перейняття долею Миколи знаходимо у вірші Шевченка, написанім останнього травня 1847 р. в петербурській цитаделі з приводу відвідин арештованого Костомарова його найблизчими. З приводу картини цих відвідин підкреслив Шевченко у вірші, наскільки його горе менше від горя Миколи:

> Дивлюсь: твоя, мій брате, мать
> Чорнійша чорної землі
> Іде, з хреста неначе знята...
> Молюся Господи, молюсь!
> Хвалить Тебе не перестану,
> Що я ні з ким не поділю
> Мою тюрму, мої кайдани...

В Києві завершився світогляд Костомарова: як нові складники прийшли тут впливи братчиків, зокрема Шевченка, й київського славянолюбства, відмінного в дечому від харківського. Витворений світогляд мав непереможний вплив на пізніші наукові праці Костомарова. „Його наукові праці — писав Драгоманів у нарисі житєпису Костомарова для „Світу" — показують, яку користь може принести всій східній Европі український громадський рух, навіть коли він не йде досить вільно і енергічно. А під усіма науковими працями Костомарова, навіть такими, котрі, здається, далекі від України, чується завше серце українського народовця".

(Продовження буде.)

# Радянська Україна.

### Поширення мережі сільських рад на Україні.

Центральна адміністративно-територіяльна комісія при ВУЦВК-ті веде тепер велику роботу над поширенням мережі сільрад на Україні. В 1923 р. число сільрад на Україні поменшилося з 15.700 до 9.330. Тепер затвердила комісія створення нових 1.162 громад. Таким чином мережа сільрад побільшилася на Україні на 15 відсотків. До поширення мережі сільрад 47,5 відсотків заселених пунктів находилося у віддаленню до 5 верств від сільських осередків, у яких були ради, а у віддаленню понад 5 верств було аж 62,5 відсотків. По зорганізуванню нових сільрад 86 відсотків заселених пунктів буде у віддаленню менше 5 верств від сільських осередків. У бувших місточках, залізничих і робітничих оселях виділила комісія окремі ради. Дотепер виділила вона таких рад 31.

(„Правда").

### Реорганізація управи цукрового промислу на Україні.

Харківські „Вісти" подають:

Українська економічна нарада рішила, що дальше істнування Цукротресту в його теперішньому стані недоцільне і тому слід управу цукрового промислу, що в виді загально-союзного Цукротресту містився у Москві, переорганізувати в той спосіб, щоби створити в кожній союзній республиці окремі юридично самостійні трести. Вони підлягали би найвищим Радам Народнього Господарства відповідних республик. Це рішення слід вважати одним зі засобів на шляху боротьби за економічну емансипацію України.

### Українізація канцелярій ВУЦВК-ту.

Комісія Народнього Комісаріяту Освіти, що веде провірку українізації центральних установ, визнала, що на першому місці між усіми установами стоїть під оглядом українізації урядовий апарат (канцелярії) Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету. Весь його апарат зукраїнізований на 100 проц. У звязку з українізацією чи краще в звязку з новим речинцем її закінчення (1. І. 1926. р.) секретаріят ВУЦВК-ту видав наказ, щоби всі відділи вели своє службове листування виключно по українськи. Всі завідуючі відділами дістали наказ, щоби в ніякому випадку не приймати до служби осіб, що не володіють українською мовою. Всі урядники дістали теж наказ, щоби при виконуванню своїх службових обовязків розмовляли виключно по українськи. („Вісти" 1. XII. 925).

### Будинок учених у Харкові.

В неділю 29. листопада ц. р. відбулося в Харкові святочне відкриття будинку вчених. Що це за будинок і яка його мета, про те довідуємося дещо з привітальних промов, які виголосили представники влади. Витаючи відкриття цього будинку від Наркому України п. Гринько сказав, що будинок учених має сприяти дальшому розвиткові наукових дослідів. „Основне завдання будинку — казав він дослівно — це зближення двох поколінь учених, старого й нового, а також с п о л у ч е н н я  д в о х  н а ц і о н а л ь н и х  м о м е н т і в  р о с і й с ь к о г о  т а  у к р а ї н с ь к о г о. Будинок учених буде тим місцем, де стрічатимуться вчені, де провадитиметься однодушна, колективна праця." Від учених витав відкриття проф. Багалій. Він підкреслив, що в будинкові вчених треба детально в и в ч у в а т и  у к р а ї н с ь к у  к у л ь т у р у. При будинкові вчених має бути стале помешкання для 10 вчених, що приїздитимуть у всяких справах до Харкова. По врочистому засіданню відбувся концерт. („Вісти").

### Малий фейлетон.

## З драми „Мотря".*)

...Чому мовчиш? Затулив уста... Гадаєш — жінка я пуста і пустословна? Гадаєш — пісне я любовна, повна палючої жаги, кохання без ваги, Савська цариця, Магдалина, Клеопатри жриця, Содоми дитина, кинута на українські лани? Елена з Троянської війни...?

Ах ні! к ди там, куди мені!

Я Мотря, Кочубеєва донька. Знаєш — т го, що голову зрубали, бо забажав булави. (Не так він, як мати).

Не важко булаву дістати, а важко донести аж до могили. Дивися на тих, що носили й на того, що тепер несе.

Де він де? Грім над землею гуде, розтаються вгору ріки, замчики, затули по них, бо з ума ... ..., або-ж е ...!..

Я Мотря, я тільки Мотря, Чуйкевича дружина. Ні деваці квітка синя, в виноградинку китиця доспілого вина...

Не мій, бо тобі присниться сон дивний. Я дивна, не ритаме ... Рідна мати не знала мене. Мати дитину жене в монастир. Круки злітаються на жир, бачиш скільки їх?!... Круки, це гріх. Злітаються на жир і крячуть... В небі ангели плачуть, що наш сон незясований, Херувимами мальований, Серафимами золочений, а життям-буттям потолочений, лежить посеред шляхів.

Мій сон — згорів. Лишилася заграва... Вона триватиме віки, бо та заграва то — слава!

*Богдан Лепкий.*

*) Після упадку Батурина, Мотря, схоплена ватотою Меншікова, лежить у гетьманському дворі на Гончарівці. Виснажена боротьбою і трудами об оги тратить память. Їй ввижається московський полковник Скорін, одинокий гарний чоловік, котрого між ворогами пізнала і котрі так трагічно скінчив вона з тим привидом говорить.

# ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

### Конференція в справі „рускоо" університету відложена.

Конференцію, яка мала установити справу порозуміння щодо створення „руского" університету, відложено до 5. січня 1926 р. Повстали нові труднощі наслідком становища нар.-демократів.

### Мін. Морачевскі не уступає.

Після конференції з през. П. С. Барліцким мін. праці Морачевскі згодився остати в уряді. Евентуальне уступлення Морачевского може послідувати лише за згодою цілого клюбу.

### Димісія Люшера.

Люшер витягаючи консеквенції з 2-кратного голосування в фінан. комісії, зголосив димісію. Бріян доручить мабуть утворення уряду Думерові, предс. фін. комісії сенату. Мав із ним довшу конференцію.

### Союз Народ в ґарантує льок. пакти.

На засіданні Союза Народів 14. грудня Чемберлен і Поль Бонкур передали льокарнські пакти під опіку Союза Народів. Чемберлен зложив Раді оригінали 5 договорів, а Поль Бонкур доповнив це, зложивши франц.-чеський і франц.-польський договір.

### Рішення в справі Мосуля.

Шв. тел. аґ. повідомляє: Справу Мосуля слід уважати полагодженою в користь Англії. Офіціяльне рішення Ради Союза Народів подадуть до відома в середу.

### Китайсько-радянський договір.

Шангайський „Тсін Ван Тао" повідомляє, що ген. Фенг заключив із СРСР. договір, яким зобовязується утворити в півн.-зах. Китаї радянську республику. В Монголії побудують два нові зал. шляхи для кращої злуки з СРСР. Москва зобовязується виплатити китайській республиці військову субвенцію 18 міл. франц. франків. В разі війни між СРСР. і якоюсь державою, китайська радянська республика вишле для СРСР. на поміч 1/3 часть своєї армії, а СРСР. доставить ген. Фенгові 50.000 вояків. Фенг оголосить манифест, яким домагатиметься уневажнення договорів, заключених з імперіялістичними державами.

# НОВИНКИ.

— **Конф скати.** Вчорашнє число нашого часопису сконфісковано за статтю в Університетській справі п. з. „Л кейсті о", залишивши з неї тільки перших 15 рядків, які без дальших виводів можуть дати підставу до зовсім фальшивих висновків, будь-то весь наш нарід є „без чести та поваги".

— **„Славянський Банк" у Дубні.** Одержуємо такий лист від селянина з Дубна: „Скільки було втіхи та надії між нашим селянством, коли засновано в Дубні „Український кооперативно-господарський Банк". Члени стали записуватись як навзаводи. Алеж не так склалося, як жалося. О новатеві банку покликали до співпраці відомого банкового діяча та кооператора Стефа а Голубовського, який уже пошив у дурні Ізраелітський Банк Руського Союза наповнивши свій власний банк (кишені). А тепер перевернув усе верх дном і в „Українськім кооп. Банкові" (звичайно як фаховець) і дав йому назву славянський. Свідоміші члени стали кидати банк і домагатись назад вкладів, але директор банку п. С. Голубовський не дає цих уділів і гарненько побирає за них проценти, покурюючи папіроси (перший сорт!) та поїдаючи смачні обіди. Йому байдуже, що селянин продав на уділ 7 пудів пшениці. Він гадає віддати той уділ тоді, коли його вартість буде один фунт. Подаючи це до відома українського громадянства, повідомляю, що тих 12 золотих, які я дав як половину уділу від щирого серця залишаю пану директору та його компанії на лікарів, коли захорують на банкову хоробу. Може ті гроші за які я написав уже до банку три заяви поверне мені Пан Біг. Дуже мені цікаво, чому Жиди, неславяне, отримують позичку в один день, а Українці члени ні (бо не мають крамниць для дарунків).

— **5000 учителів на відпусті.** Польський міністр скарбу звернувся з листом до міністра освіти, щоби у звязку з новим пляном державної ощадности покликати на посади всіх учителів, які беруть пенсію, а є на відпустці. Число таких учителів має бути... 5000!

— **Крадіж пашпортів.** В однім з відділів міністерства внутр. справ у Варшаві вкрав хтось 500 бланкетів для закордонних пашпортів. Злодії, які мають те спільного з чесними громадянами, що не люблять пашпортових труднощів радять собі легше від чесних громадян.

— **Підстонбуючі ціни.** Розслід цін на ріжні харчі та товари зроблений нежданно львівською поліцією, ствердив те, що громадяне аж надто добре перевірили на власній шкірі, не від вчера. А саме, що черевики у пана Кишковского на виставі коштують 120 зол. замісць 62 зол., коли врахувати 25 проц. його чистого зиску. У каварні „Ренесанс" склянка кави коштує золотого, хоч, як вчеснюють на підставі обчислень компетентні люде, позинна вже при музиці коштувати 40 сот. (Ми платимо від непамятних часів при музиці 60 сот.!). Н кільканадцять львівських пекарнях стверджено, що на однім кільограмі, при його вазі, крадуть пекарі від 10 дкг. до 22 дкг. 118 купців має відповідати перед судом за здирство.

— **Помер.** бувш. еспанський чотирократний премієр, голова консервативної партії Антоніо Маура. Його імя звязане з славним „кривавим тижнем" у Барсельоні з 1909 р., коли здушив повстання на ґрунті мароканської війни і підписав смертний присуд на анархіста Ферре а. При повороті до уряду в 1910 р. виконано на нього атентат і він був ранений. Вернувся до політичного життя щойно при кінці 1916 р. Він причинився у великій мірі до вдержання неутральности Еспанії підчас останньої війни. — Бувш. царський адмірал Адольф Трегубов, відомий з японсько-російської війни.

— **Школа для циганів.** В Ужгороді чехословацький уряд рішив побудувати окрему школу для циганських дітей. Матеріял для будови дає уряд, а будувати школу мають самі цигани під проводом архітекта.

— **Есперанто в міжнародніх телеграфічних зносинах.** На доручення Ліги Націй міжнародня конференція держав, що належать до світового телеграфічного союзу прийняла офіціяльно есперанто як мову для телеграм. 7 статтє статуту перед бачувала до цього часу крім національних мов ще й латину. Тепер крім латини ці права одержує есперанто. Заходи для признання таких прав другій міжнародній штучній мові Ідо — союз відкинув.

— **Журнал для познайомлення зі Східною Европою.** Німецькі товариства, які мають на меті зібрати знанточніші дані про обставини в краях Східної Европи, спільними заходами почали видавати місячник п. з. „Osteuropa Zeitschrift für die gesamten Fragen des europäischen Ostens". У журналі беруть участь німецькі професори та знавці славянських країв, з Берліна, Ляйпціґа, Гамбурґа, Кенігсберґу, Бреслява та інших міст. Однією з головних пунктів програми цього журналу є, як каже передмова, „виробити собі обєктивний та незалежний осуд про події на Сході Европи, головно в СРСР. і зясувати їхні економічні умовини, політичне становище, літературний та духовий стан".

— **Рукопис Шекспіра?** Літературні критики та спеціялісти Шекспіра мають новий матеріял для теорій. Якийсь будь-то далекий нащадок Шекспіра Роджерс, заявив, що має цілу низку Шекспірових рукописів, в яких часто приходить підпис Шекспіра. Одночасно при них найдено бiблію родини Шекспіра, де його підпис повторяється шестикратно. Ці підписи дали до розсліду спеціялістам та всі вони ставляться до них скептично, а деякі просто не вірять в їх автентичність. Найцікавіше те, що власник рукописів не хоче їх до цього часу передати вченим для досліду. Дискусія вчених в тому така палка, бо рукописів „справжнього" Шекспіра до цього часу не найдено.

— **Пол мінералів.** Член фізично-терапевтичного товариства у Харкові д-р Мануйлов мав на одному із засідань відчит про свої досліди над прикметами мінералів. Він твердив, що йому вдалось утворити поділ між мінералами, на зразок звіриного та ростинного світа, на два ріжні поли: мужеський та жіночий. Мінерали того самого хемічного складу, а ріжної кристалізуючої форми, виявляють в одному випадку своєрідно-мужеську реакцію, а другім випадку: своєрідно-жіночу. Досліди д-ра Мануйлова довели до висновку, що в усіх царинах природи, від людини до каміння, істнує двополова система, яку наука згодом потвердить щораз то новими доказами.

— **Спізнена слава.** Здавалось би, що найбільше памятників на світі повинен мати спільний прародич нашого роду Адам. Тимчасом виходить, що йому істнує на світі лише одинокий такий памятник в Америці, в місті Бальтимор. Його вибудували щойно 15 літ тому. Слава великих та заслужених людей приходить звичайно пізно по їх смерти, тому не диво що заслуги Адама, які стільки разів підлягали у сумнів, були признані так скромно, тільки в однім місті на світі.

— **З театру.** У суботу ставить український театр премієру французької комедії Ст. Глера п. з. „Монахи". Акція цеї незвичайно веселої пєси заповнена з дуже цікавої доби кардинала Рішельє, відграється в мурах середновічного монастиря. Перед очима публики перейде ціла низка комічних типів, які найдуть прегарних виконавців в особах наших відомих артистів пп.: Голіцинської, Дидинської, Сокальської, Стрикової, Блавацького, Сороки, Залуцького, Гірняка і инших. Дирекція театру дала доказ уже першими виставами, що дбає, як може, щоби обстановка сцени та гра артистів могла вдоволити нашу публику.

— **З кіна.** У кіні „Лев" уже почалась вистава могутньої фільми в 10 діях, „Нехай живе король!", де можна побачити чудесну дитину та чудового актора Джекі Кугена.

**З Львівської політехніки.** Дня 14. грудня н. р. отримав на львівській політехніці п. Роман Стойський диплом інжинера будови машин. 963 1—1

# Біржа.

### Гроші.

Америк. дол. 10·70 — 10·80 канад. дол. 10·20 — 10·25, чеські кор. 0·21·75 — 0·22·25, леї 0·5·20 — 0·05·23, франки фр. 0·29·00 — 0·29·50, фр. швайц. 1·40—1·50, англ. фунти 50·00 — 51·00.

**Золото.** 20 кор. 40·00 — 41·00, 20 франк 37·00—37·50; 20 марк. 44·00—44·60; 10 руб. 52·00—53·00.

**Срібло.** Австр. кор. 0·62·00—0·63·00, 5 ав. кор. 3·40—3·44, фльорени 1·70—1·75, рубль 2·75 — 2·85, рубель дрібним сріблом 1·40 —1·45.

### Збіжжа.

Пшениця краєва з 1925 р. 36·00 — 38·00 жито галицьке з 1925 р. 24·50—25·50, ячмінь галицький бров. —.— до —.—, овес гал. 23.50—24·50.

# З судової салі.

*(Політичний процес українських селян у Львові.)*

### Хіба ревуть воли, як ясла повні?

*8-ий день розправи.*

Дня 11. грудня переслухували св. Ельку Р о т ш т а й н. Вона не знала нічого нового, додала тільки, що всі обвинувачені, котрі брали участь у нападі на дім її батька, зазовували ся цілком лагідно і чекали на розказ „Жовтого". Свідок пізнає лише обвинуваченого Скрибайла, як одного з учасників нападу. З черги зізнає св. Ізраель В і д е р. Він пізнає обвинувачених Скрибайла і Ількова як учасників нападу на його дім, додаючи при тім, що „Жовтий" давав приказ двом другим співобвинуваченим, та що Скрибайло був в „целіндерку!". Дальший свідок Ітка В і д е р зізнає як попередній свідок, при чім подає, що „Жовтий" вимагав ... ... ...

переслухання останнього свідка забрав голос прокуратор і в ціли піддержання акту обвинувачення в напрямі злочину головної зради предкладає трибуналові до відчитання відповідні місця з недавнього місячника „Наша Правда" квітень, серпень, Львів 1924. і летючки „V. конференції комуністичної партії Західної України", при помочі яких хоче виказати, що той комунізм, як такий не уживає терору, то одначе в певних випадках давала комуністична партія вільну руку своїм членам в таких випадках, де бачила, що цей терор може принести успіх партії. Таке полишення вільної руки мало місце і в Західній області українських земель. Головно на Покутті іствували організації, які займалися терором. Таким організатором терористичної акції на Покутті були Корбутяк, Понеть, Крілик Рацлв, а вкінці і посер, який ужив до своєї акції недосвідчених і темних селян, що були знаряддям в його руках. Оборона подала під сумнів правдивість предложених прокуратором трибуналові брошур, покликуючи на свідка пресового прокуратора при окружному карному суді у Львові на обставину, що таких книжок не видано у Львові, а тим самим оборона свідчив тих не може трактувати поважно. Супроти того прокуратор відкликав свій внесок. Оборона натомість зажадала відчитання повисших записи. Трибунал відмовив повисшому внесению оборони. З черги зізнає св. Юлюш Лінде дідич з Черемхова. Свідок подає, що коло місяця перед нападом одержав повідомлення з ПКО., що мають наділити для нього 10.000 зол., як позичка затягнена в ПКО, а котру ту вже в часі нападу мав підняту з почти і уважає що цей напад мав характер грабункового нападу. Свідок не бачив нікого з напасників, тому також нікого з них не може пізнати.

Дальший свідок Броніслава Ліндова зізнає так як її попередник, при чім подає, що одержання грошей її мужем з ПКО. в квоті 10.000 зол. було загально відоме.

Свідок Леон Рігель зізнає, що чув як хтось віддав стріл до замку вхідових дверей.

Дальші свідки Михайло Козак і Іван Томенчук не зізнали нічого нового.

Слідуючий з черги свідок Міколай Рачковский зізнає як його прив'язали до дерева два учасники нападу у віддаленні яких 300 кроків від двора. Свідок не пізнає управді нікого з обвинувачених, але з огляду на те, що один з учасників мав вуса, вважає що це був обв. Скрибайло. Свідок не тямить, чи і що мали ті люде в руках та подає, що учасників було около 24 і всі вони ішли повільним кроком вертаючи.

Після того входить на салю свідок Марія Бальцова. Вона представляє розклад кімнати, де сидів бл. п. муж і Антон Бальца в хвилі одержання пострілу. Зокрема, що чула 3 стріли один по другім, в котрих другий стріл задраснув свідкові шкіру на голові а третій стріл влучив бл. п. її мужа. Дальше подає свідок, що всі люде говорили, що напад був спрямований на п. Кунцову і на її загадна інж. Скушінського. На питання предсідника трибуналу, якого відшкодування жадає за втрату свого мужа, свідок оставляє це судові. Колиж провід. триб. подав цифру 25.000 зол. свідок подав, що погоджується на ту суму. Щож до свідка Ганкевича, якого в міжчасі переселили в Пованське, оборона спротивилася відчитанню його зізнань тому, бо вони обтяжують деяких обвинувачених і зажадала переслухання свідка перед трибуналом, одначе повисшому внескові оборони трибунал відмовив.

З черги слідували внески оборони на покликання рідних свідків, а головно свідка Марії Кузич, Катерини Нагорняк і Гафії Нагорняк, жінок трох обвинувачених для виказання невинности тих останніх. Після заяви прокуратора на внески оборони, відрочено розправу до суботи 12. грудня.

*9. день розправи (12. грудня 1925).*

На початку розправи оголошує провідник ухвалу трибуналу в справі внесків оборони. Після того зізнає свідок Юліян Урбановский. Свідок подає що вступне слідство провадив лише частинно, а був лише при рекапітуляційнім переслуханню обвинувачених. Свідок займався тільки веденням слідства в напрямі кримінальних злочинів, підчас коли слідство в напрямі державної зради провадив відділ політичної поліції. На питання оборони, чи відомо свідкові, щоби обвинувачених перед їх переслуханням били, свідок звертається до провідника трибуналу з запитом, чи можна йому ухилитися від відповіди на це питання, після чого ухиляється від неї. На дальші запити оборони що до особи Габріеля Гросера, подає свідок, що з тим Гросером особисто стрінувся в Коломиї в 1920 або 1921 р. в комісаріяті поліції. А на дальші питання оборони, чи провірено у Габріеля Гросера його легітимації, та чому не відставлено його як чужинця поза межі Польщі, свідок путається в своїх відповідях, а провідник трибуналу виводить його з того заклопотання, ухиляючи дальші питання. Що до характеристики зверхнього вигляду Габріеля Гросера, подає свідок слідуюче: Мущина середнього росту, около 40 літ, брунет, вуси по англійськи, без заросту, середньої інтелігенції, уходив за ремісника, в кождім разі був то „спритяж".

Михайла Гонтовчука „жовтого" знає свідок лише з фотографії, а з того що оповідали йому другі видно, що мав це бути мущина незвичайної будови, високого росту і зраджував своєю інтелігенцією ученого семинариста. На дальший запит оборони подає свідок, що обвинувачений Скрибайло був підчас переслухання скований.

Слідуючий свідок Леон Сурмяк, поступниковий П. П., не зізнав нічого цікавого. А на запит оборони, чи обвинувачених били перед переслуханням, подає самозрозуміло, що ні. З черги входить на салю конфідент поліції Владислав Ленко, котрий зачинає свою вивчену лекцію з патосом і співає: „Високі Трибунале і панове сендзьове пшисенглі. Бралем удзял ве вшисткіх нападах рабунковых под пшеводніцтвем пана подкомісажа Плячка". Після такого зізнання Ленка повстає сміх на салі, а змітигований через предсідника трибуналу свідок починає поправлятися, що брав участь в веденню слідства та згори підчеркує, що жадного з обвинувачених не били. На питання оборони в напрямі побоїв і знущань, яких мав допуститися свідок враз з другим конфідентом Грабським, на ріжних обвинувачених, а головно на Костюкові, заперечує свідок будьто би не було правдою і мимо того, що обвинувачений Костюк пригадує свідкові як найточнійший перебіг знущань над ним, свідок уперто заперечує їх правдивість. Крім Костюка стануло до очей ще 8 або 9 обвинувачених, котрих Ленко мав побити, одначе свідок заперечив взагалі можливість побиття. Характеристичне, що обвинувачені не жалувалися на побої з боку комісаря Домбровецкого і надкомісаря Урбановского і сконфронтовані з тими свідками заявили, що свідки ті їх не били, підчас коли свідкові Ленкови всі до очей говорили, що він над ними знущався. На тім відрочено розправу до понеділка 14. грудня 1926 р.

### Процес Штайґера.

*Сорокшестий день розправи.*

На початку прокуратор спротивився внесенням оборони на переслухання свідків, перед якими хтось мав заявити, що Ольшанський є виновником атентату, а далі спротивився також провірюванню факту, чи Ольшанський належав у 1921 р. до таємної організації тому, бо це нічого не доказує.

Обор. д-р Рінґель полемізує з прокуратором у справі його внесень а зокрема в справі його недовіря до зізнань д-ра В. Бачинського. Далі заявляє д-р Рінґель, що цілий світ протестує в імени оборони проти твердження прокуратора, що в зізнаннях Микитина грали ролю гроші а також проти того, немов би то в брата Ольшанського шукав хтонебудь інтервенції при доповозі грошей. Невинність Штайґера — твердить оборонець — опирається на гранітових підвалинах, на недостачі доказів на злочин Штайґера і на зізнання Ольшанського. Оборонець противиться відчитуванню зізнань анонімових конфідентів. Під конець своєї мови змалював він хаос, в якому находиться держава і зробив з того висновок, що в таких моментах слід злагіднювати відносини, а не їх напружувати.

Прокуратор протестує проти висловів оборонця немов би то він (прокуратор) воював інсинуаціями. Коли прокуратор ставив внесення, то все на основі конкретних даних і за те бере на себе відповідальність. Економічна криза в державі не може мати ніякого впливу на вимір справедливости, бо він стоїть понад усім.

Слово забирав ще обор. д-р Ляндав, що вдав в оборону д-ра Рінґля.

Прокуратор поставив внесення на відчитання письма проф. Проця яке було опубліковане в останньому числі „Діла", а яке одержав прокуратор почтою з Берліна.

По довгій нараді трибунал відкинув попередні (вчорашні) внесення оборони а з внесень прокуратора прийняв тільки два, а то: відчитання письма проф. Проця та відчитання актів Матеї. Наслідком відкинення деяких внесень прокуратора цей останній застеріг собі право на спротив проти важности засуду.

По відчитанню вище названих актів провідник трибуналу замкнув доказове поступування та приступив до відчитування питань, на які має відповісти лава суддів присяжних.

#### Питання для присяжних суддів.

I. питання головне: Чи обвинувачений Штайґер винен, що дня 5. вересня 1921 р. у Львові в намірі позбавлення життя президента республики Станислава Войцеховского кинув на нього бомбу чи петарду, наповнену вибуховим матеріялом — яка одначе наслідком ділання зовнішних причин не вибухла — отже виконав (підприйняв) вчинок, що вів до дійсного виконання злочину вбивства — а що тільки завдяки випадкові не сталося?

II. питання головне: Чи Станислав Штайґер винен, що дня 5. вересня у Львові, кидаючи на президента республики Станислава Войцеховского бомбу чи петарду, виповнену вибуховими матеріялами — ужив у тій цілі вибухових матеріялів, як середників, що могли виставити на небезпеку здоровля і життя иниих?

III. додаткове питання на випадок потвердження першого головного: Чи Станислав Штайґер винен, що вчинок обнятий першим головним питанням виконав у зрадницько-підступний спосіб?

Після відчитання питань прийшов до слова обор. д-р Ляндав. Він поставив внесення, щоби третє додаткове питання злучити з першим головним. Прокуратор спротивився тому внесенню оборони.

По короткій нараді трибунал відкинув внесення оборони та відложив продовження розправи до слідуючого дня.

Остаточно процес наближається до кінця. Сьогодня промовляє прокуратор. Правдоподібно розправа закінчиться в четвер.

## Оповістки.

**В пятьнайцятьліття** іствування Українського Пл. Уладу влаштовує Верховна Пластова Команда як секція Українського Краєвого Товариства Охорони Дітей і Опіки над Молодіжю I. ОБЛАСТНУ ПЛАСТОВУ ВИСТАВКУ ручних праць пластунів і пластунок Галицької Пластової Области в днях від 19—27 грудня у власній салі у Львові вул. Бляхарська 11. Виставка отворена щодня 10—19 год. Вступ за вільними датками. На отворення виставки, яке відбудеться дня 19. грудня 1925 о 11. год. має честь запросити **Комітет Виставки.** 1—2

**Заходом Краєвого Товариства** охорони дітей і опіки над молодіжю відбудеться дня 20 XII. 1925. у великій салі Народнього Дому **Свято-Миколаївський Вечір.** Початок о год. 4. попол. Запрошення можна дістати у пластовій домівці вул. Бляхарська 11. I. пов. 962 1—1

**Народня Організація Українців м. Львова** отвирає з днем 16. грудня 1925 в своїм льокалі Ринок ч. 10/II. (вхід через ганок) для своїх членів канцелярію безплатної правної поради в справах: охорони льокаторів, податкових, адміністраційних і т. п. та загалом в справах, в яких належить дати праву поміч українському населенню міста Львова і його середмість у випадках всякого роду національного та соціяльного покривдження. Години урядові що дня від год. 10—1 передполуднем з вимком неділь і українських свят. — *Секретаріят Народн. Орґанізації.*

## Дрібні оголошення.

**В** ПАРОХІЇ Струтин нижний п. п. Рожнітів розпочинається з весною 1926 р. будова нової деревляної церкви. Будівничі рефлектуючі о цю будову можуть вносити свої оферти до місцевого уряду парохіяльного по конець грудня 1925.
941 3—3

**С**АНОЧКИ для дітей і дорослих по конкуренційних цінах, також печі, маглі, ваги, знаряддя, пильники, паси, гурти, посторонки, папа. И ШУМАН, Львів, вул. Красіцьких 18 а. 879 7—15

**Н**А дві сем наристки або учениці з вишивки маю місце негайно або від півроча вул. Потоцького 110. I. пов. на право. 960 1—3

## ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

**АРХІТЕКТ**

**Иосиф Геваніцкий**

державний упов. будів. в **ХОДОРОВІ**

виконує пляни і кошториси на будови шкіл, церков, мешк. будинків і ин. по приступних цінах.
945 2—4

**Детистичне заведення**

**д-ра Шимона Раппапорта і Якова Насса**

**Львів, вул. Сикстуська 17/II.**

Пльомбування й виймання зубів без болю. Штучні зуби в каучуку і золоті на американську систему. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. П.Т. урядовцям та студентам значна знижка. 908 5—5

**Гарний дарунок**

на св. Миколая і ялинку. Гумореска О. Маковея: „ПРИЖМУРЕНИМ ОКОМ" 3 зол. і Я. Цурковського: „ПРОЗОЛОТЬ СВІТАНКУ" 1 зол. — Замовляти: **С. Український, Львів, вул. Руська 3.**
917 2—3

Від 30 літ істнуюча Фірма
теепер удосконалена технічно і побільшена
**Робітня каучукових печаток, також ритовниче Заведення**

**РОМАН МІНКІН**

**Львів, вул. Леґіонів 29** (в пасажі)

Агентурам стампіль на провінції значний рабат. — Позір на імя і адресу.
812 5—5

**Кооператива трикотарських виробів ручних і машинових**

**„АЛЬФА"**

**при вул. Коральницькій ч. 3.**

приймає всілякі замовлення і переробки. Матеріял добірний. Виконання дуже старанне, ціни невисокі.
815 11—15

**Книгарня Ставропигійського Інституту**

продає:

**1) Коляди на Різдво Христове.**

**2) Нове видання напрестольного Євангелія**

середного формату з червоними обвідками

**3) Требник часть I.**

(нове видання д-ра Т. Мишковського) на основі рішення синодальної комісії під предсідництвом Його Ексц. Митрополита.
958 1—3

## Подяка.

Подобалось Всевишньому забрати нам дня 5.XII. 1925. по короткій і тяжкій недузі дорогого мужа, зятя, брата і шурина. Почуваємося до обовязку зложити сердечну подяку всім, що в часі недуги несли розраду і поміч, зокрема п. Федькові Процеви, котрий день і ніч не відступав від хорого, а Вп. д-рові Маховському за опіку лікарську. Дякуємо Впп. о. Крилошанинові Стекові, д-рові Лятишевському, о. Деканові і всім Впп. Отцям за відправлення похорону, о. Гординському, о. Городецькому і о. Кречковському за зворушаючі прощальні слова, о. Яримовичові і иншим за відправлення Служб Божих, а о. Косевичеві за уставлення походу. Дякуємо Вп. п. Ніпинському за надгробну бесіду, виголошену в імені всіх українських товариств. Спасибіг за участь в поході 10.000-ному місцевому і доокличному населенню, всім українським місцевим товариствам, доокличним процесиям, двом хорам та всім дякам, котрі прибули, щоби віддати послідний поклін свому провідникови. Вкінці Вп. п. дир. Фоїче і всім прочим, котрі письменно пересали свої співчуття та улекшили нам перенести цей тяжкий удар.

Богородчани 14.XII. 1925.

*Стефа Рудницька* жена, *Марія Паук* мати, *Еміль Рудницький* брат, *Камілія і Кость Білинські* шурини.
961 1—1

**В**ДОВА по священику, середніх літ, що розуміється на домашнім господарстві прийме місце до заряду дому, займеться також вихованням дітей і шиттям. „Бездомна". 963 1—1

**Найвисший час проміняти**

**сирівці як лен і конопль**

**на готові полотна, обруси, цайґи, сукна і инші матеріі.**

Найкраще і найсовіснійше переводить обміни одинока того рода

**Українська Акційна Спілка**

**„ПОЛОТНО"**

**у Львові, вул. Городецька ч. 95.**

Посилки з провінції полагоджується оборотно.

Шліть свої сирівці чим скорше з довірям до Української Фірми

**„Полотно", Львів, Городецька 95.**

932 **Кошта посилок залізницею оплачуємо самі.** 2—10

**У**НЕВАЖНЮЮ вкрадену військову книжку на назвище Теодор Трух з Гірнього, видану через П. К. У. в Стрию. 959 1—1

**П**РИЙМУ негайно хлопців до науки механічного ремесла. Ю. Ломага, Сенкевича 8. 945 3—3

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів Ринок ч. 10.